

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

XCI. Nemo mittit vinum novum in utres veteres; alioquin rumpet vinum novum utres, & ipsum effundetur, & utres peribunt: sed vinum novum in utres novos mittendum est, & utraque conservantur. Luc. c. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XCI.

§. I. *Scriptura.*

631. SI VINA NOVA IN UTRES NOVOS
Mittant Vr, DIV ConserVan-
t Vr, aLter VtraqVe
perlbVnt.

Luc. c. 5. v. 37. & 38. *Nemo mittit vinum novum in utres veteres; alioquin rumpet vinum novum utres, & ipsum effundetur, & utres peribunt: sed vinum novum in utres novos mittendum est, & utraque conservantur.*

Quod Sacrum hic Lucae Evangelium, in sensu quidem mystico potius, quam morali, utiliter monuit, de vino novo in novos pariter utres mittendo, id ipsum frequens etiam confirmat experientia; neque enim novi aliquid est, præclarissima quandoque vina, vasis veteribus, ac maleolentibus improvidè infusa, saporem ab ijs ingratum contrahere, sicque primâ, quâ ante pollebant, amantitate quantocyùs destitui: accidit præterea non infrequenter, vasa vetera, novo, eoque generoso vino immisso, diffracta concidisse, liquoremque pretiosum, eodem impetu, in non leve Patrisfamilias dispendium, perijisse.

Si MARIAM Vasi assimilavero, quis ibit inficias? cum commune hoc sit elogium, MARIÆ à SS. Patribus frequentissimè applicatum. Libeat, hac de re Ecclesiæ Præsules audire! ducat verò agmen magnus Ambrosius: *Non de terrâ, inquit ille, sed de Cælo Vas sibi hoc, per quod descenderet, Christus elegit, & sacravit templum pudoris.* S. Gregorius Thavmat. eam vocat *Vas omnium miraculorum, ac mysteriorum Divinorum.* S. Germanus, *Vas electum, quod sibi DEUS elegit.* D. Bonaventura

Seraphicus; *Vas pretiosissimum, & sanctissimum, in quo DEI Verbum mirabiliter est conceptum.* Doctor noster mellifluus, *Vas electionis; opus summi artificis, nihil habens cum terrâ commune.* Agmen denique claudat doctissimus Idiota, *Vas eam appellans, profundissimum per humilitatem, solidissimum per patientiam, integerrimum per virginitatem, amplissimum per charitatem, purissimum per castitatem.* Vas ergo est MARIA, & tale quidem, de quo Ecclesiasticus ait: *Vas admirabile, opus excelsi.* Vas est, in quod erat infundendum Cæleste illud vinum, *germinans Virgines, æterni scilicet Patris Verbum, in utero Virgineo, tanquam in utre, incarnandum.* Quis ergo credat, utrem hunc Marianum fuisse veterem? infusum aliquandò gessisse Protoparentis peccatum? contraxisse abominandum originalis maculæ fætores? absit similia dicere! quid enim indignius DEO, quàm vinum, id est, sanguinem Agni immaculati, in Cruce immolandi, desumptum ex vase, demonis fætoribus conspurcato? Nolebat certè Christus, summæ puritatis amator, post mortem pro nobis perpassam, imponi sepulchro, ubi fetidum jam antehac cadaver, alterius cujuscunque fuisset repositum: & credat quis, permisisse DEUM, ut Virgineum illud sepulchrum, in quo per novem Menses requievit, à morte, ac serpente infecto, fuerit contactum, & (quod plus est) ab originali inhabitatum? dicam potius ego, quòd sicut sepulchrum illud ultimum, sic & primum Virginale sepulchrum Christi, à venenosâ morte intactum fuerit. adèò nempe *vinum novum in utres novos mittendum est, & utraque conservantur*, prout ambos, Christum nempe, & MARIAM, conservatos à pecca-

R r 2

tò

Lib. de in-
sit. Virg.
c. 5.

Orat. 2.
de Anunt.

Orat. 1.
in praef.

to cernimus. Pulchrè in hanc rem doctissimus noster Trithemius perorat, dum hisce Divam Annam, purissimæ Virginis Genitricem, dilaudat: *Non erat in Israël sanctior altera, quæ in conceptione DEI Genitricis, Spiritui Sancto vas sine maculâ construxit.* Erat ergo MARIA *Vas sine maculâ*, nunquam disruptum; quia constanter *novum*, disruptum econtrâ *vas*, natura est humana reliqua, formata quidem à Factore supremo, & insignita imagine Divinitatis elegantissimâ: *vas*, omninò repletum vino generoso, originalis justitiæ, at ruptum, compressumque Adami culpâ, dolente rapturam totâ miserâ posteritate, & quolibet nostrum ex ore Davidis gemente: *Factus sum tanquam vas perditum, vas abjectum, dirutum, inglorium contumeliosum: Vas oculis, proh dolor! stygijs placens; quia vinum Divinæ gratiæ, in ipso sui exordio, perditè profundens.* Quare, cùm MARIA sola (ut vidimus) *Vas* sit semper *novum, purum, purius, purissimum*, ut vocatur à Fulberto Carnotensi: *Vas* Divinis placens oculis, gratiâ, Deoque ipso plenum: quilibet nostrum, tanquam *vas in contumeliam*, ad *vas in honorem*, Deiparam, recurat: atque qui, quam habuimus, & accepimus in Baptismalî fonte, gratiam justificantem, illam etiam delinquendo perdidimus, per MARIAM iterum illam nobis superinfundi, calidissimis precibus efflagitemus!

§. 2. *Authoritas.*

632. TERTULLIANVS MARIÆ
Constans Defensor.

DEUS imaginem suam à diabolo captam, æmulâ operatione, recuperavit. In Virginem adhuc Evam irrepserat verbum edificatorium mortis: in Virginem æquè introducendum erat DEI Verbum, destructorium vitæ, ut quod per hujusmodi sexum abierat in perditionem, per eundem sexum, redigeretur in salutem. Crediderat Eva serpenti, credidit MARIA Gabrieli: quod illa cre-

dendo deliquit, hæc credendo delevis. Lib. de carne Christi. c. 17.

§. 3. *Ratio.*

nVbere ConDeCenter DesI- 633
Deras? nVbe parl.

TRITUM, ac vulgatum Axioma est: *Si vis nubere, nube pari.* uti etiam confirmatur in Jure L. art. ff. de act. & obli. Senatores, Præfecti, & alij in dignitatibus constituti, ducere non debent ancillas, vel alias obscuras mulieres, nullâ dignitate, vel nobilitate affectas in uxores. Atqui in maximâ possibili dignitate sunt constituti Filius Divinus, & Spiritus Sanctus. Ergo, ut Sponsam condecentem, & suo modo parem eligant, hæc non debet esse ancilla, seu mancipium, sed nobilis, & in dignitate constituta. Subsumo. Sed defactò (juxta communem mentem Ecclesiæ) Filius dicitur, sibi uniendo hypostaticè mundissimam carnem Beatæ Virginis, matrimonium iniisse, simulque Spiritum Sanctum verè sibi desponsasse Beatam Virginem. Ergo hæc non debuit esse obscura mulier, sed nobilis, &c. Sed si semel contraxisset peccatum originale, jam non ampliùs esset nobilis, sed ancilla, & mancipium, nempe diaboli: consequenter nec esset in dignitate constituta; quia per peccatum originale quis privatur omnî dignitate supernaturalî, simulque in obscurissimo statu constituitur. Ergo vel non potuit esse Filij, & Spiritus Sancti sponsa, quod est contra mentem Ecclesiæ: vel debuit esse sine peccato originali.

§. 4. *Historia.*

MarItVs, à DeIparâ CorreCtVs. 634

CARMONÆ, Oppido quodam Lusitanix, vir habitabat, Doctor Juris, vitij depravatus, in conjugem summè severus, erga pauperes durissimus: cujus frons non nisi nebulas, oculi ignes, os tonitura, manus ful-

mi-

c. 4. de
Laud.
S. Anaz.

Psal. 30.
v. 13.

In speculo.

mina præfererebant. Tantâ mariti crudelitatem bona uxor, Lucia nomine, summè formidabat, specialiter dolens, etiam sibi esse prohibitum, pauperi quidquam elargiri; cùm interim affluere sciret divitias, tum è pauperum sanguine expressas, tum ex propriâ, quam eidem ipsa attulerat, amplissimâ dote profectas. Cùm igitur neminem haberet afflicta, suam cui miseriam patefacere posset, ad Deiparam, commune miserorum refugium, conversâ, omnem ei statûs sui miserandi feriem, multis cum lachrymis exposuit, humiliter supplicans, ut virum tam erga se, quàm erga pauperes, mitiorem efficere dignaretur. Fuit autem in extremitate Oppidi illius Sacellum quoddam, immaculatæ Conceptioni Virginis Deiparæ dedicatum, quod Lucia frequenter accedere solebat, diebus præsertim Sabbathinis, suasque ibi necessitates, calenti, ac prolixâ prece, Virgini explicare. Accidit aliquando, ut illâ taliter orante, exorta interim tempestas, tantas dejiceret pluvias, ut crescentibus aquis, omnis ad domum reditus Luciae prohiberetur; Hinc eâ nocte in eâdem Æde Mariana subsistere, necessum erat: quam longas etiam, & anxias inter preces, partim somno, partim timore mariti interruptas, transegit, quem zelotypiæ interim æstu abreptum, omnia potiùs alia, quàm quod erat, cogitaturum noverat. Eapropter non verbera tantùm, sed & mortem animo volvens, sollicita, ne fortè imparata ab eodem mori cogeretur, primo mane, noxis per confessionem expiatis, Divino epulo in eodem Sacello refecta, vovit, huic se Ædiculæ Cænobium adjuncturam, si mariti furias evadere, ei que superstitem vivere daretur. Reddit deinde plena timore domum, maritoque, quid contigerit, candidè exponit. Verùm ille, non tam uxoris insolito, & cordato affatu, quàm præteritæ noctis cogitationibus, jam totus alius: *Desine*, inquit, *Lucia! desine vereri suspiciones, verbera, mortem,*

Et. alius sum, & multum mutatus ab illo, qui fui: alium me Deipara hac nocte effecit. non quidem mihi illa apparere, aut loqui dignata est, sed, O DEUS! quos timores non sensi? que non mente evolvi præteritæ vitæ pericula? alius idcirco sum, & utique tuis, ad immaculatam Virginem, precibus alius, vitam posthac agam, ad tuæ pietatis regulas. Dixit, fecit, vitam vixit homine Christiano dignam, quam post paucas septimanas, sine optimo clausit: Lucia verò tandem libertati reddita, tam beneficij, quàm voti memor, Parthenonem Monialibus S. Francisci, suis sumptibus, juxta Sacellum, ædificari curavit: quas inter, aliquanto tempore supervivens, piè & ipsa è vivis excessit. P. Guilielm. Gumpfenberg. in Atlante Mar. Franc. Gonzaga, in Annal. Min. part. 3. apud P. Mich. Pexensfelder. Conc. Histor.

§. 5. *Symbolum.*

Despara ConCepta, Vas 635.
absqVe rIMâ.

Infundis frustra Vasi, cui rima, liquorem:
Haurit, quæ fundis, fundit & illa brevi,
Gratia mox periit genitoribus indita primis;
Vas rimam ignorans sola MARIA fuit.

Aliud quidem Vas in honorem, aliud verò in contumeliam. Rom. c. 9. v. 21.

§. 6. *Antiquitas.*

636. MIDÆ, REGIS PHRYGIÆ, À BACCHŌ
Vana petiſto.

DE Midâ, Rege Phrygiæ, memorant Poëtæ: adeo eum felicem fuiſſe, ut à Baccho (quem lauto fortè hospitiſio exceperat) optio ei ſit data, quidvis petendi, & ſecurè impetrandi. Petijt idcirco Midas, ut quidquid contingeret, mox in aurum verteretur. Annuit Bacchus; verùm, cum ſtolidus ſentiret Rex, & cibos, & potum in aurum converti, facti pœnitens, ne fame periret, Baccho iterum ſupplex factus rogavit, ut conſeſſum nimis aureum donum auferret, & gratioſo hoc malo ſe denuò liberaret. Impetravit iterum, quod voluit; at in pœnam ſtultæ electionis, aſininæ poſtmodum aures eidem ab Apolline ſunt appenſæ. *Ovid. 11. Metam.*

Aures hæ aſininæ neminem magis, quam primos quondam parentes noſtros decebant, veros Midæ imitatores. Erant hi in dignitate verè Regiâ conſtituti; dictum enim illis fuerat: *Replete terram, & ſubijcite eam: Dominamini piſcibus maris, & volatilibus Cœli, & uniſverſis animantibus, que moventur ſuper terram.* Gen. c. 1. v. 28. & 29. Verùm hac non contenti dignitate, petierunt ulterius, non quidem, ut in aurum omnia verterentur, ſed ut omnia ſcirent: *Eritis ſicut Dij, ſcientes bonum, & malum.* c. 3. v. 5.

Hanc omnigenam ſcientiam ſummis exambientes votis, manum ad fructum extenderunt, eumque vix ori applicantes, mox damno ſuo ſenſerunt, ſeire ſe omne malum. Optâſent certè, ut obtenta hæc irreparabilis mali, ac damni ſui ſcientia denuò à ſe auferretur, tantoque malo, per Malum illato ipſi liberarentur; verùm, qui aures nimum longas impoſtori prius præbuerunt, in pœnam ſtultæ electionis, meritò omni felicitate, cum poſteris, privati ſunt. Tam vano petito, tamque peccaminoso mali ſcientiæ deſiderio, nunquam ſtulteſcere voluit MARIA, hoc ipſo prudentiſſima; quia mali omniſ ignara: nil ſeire deſiderans, quam DEUM, ſummum bonum. Hinc, quemadmodum racemifer ille, ebriorum DEUS, hospitiſio à Midâ exceptus, omnia ejus in aurum vertit; ſic Unigenitus DEI Filius, *vitis vera*, hospitiſio poſtmodum à MARIA, novem Menſibus, in utero exceptus, omnia ejus longè felicius in aurum convertit, ut non Nativitas modò, ſed & ipſa MARIE Conceptio, tota aurea fuerit, ac fulgida, nunquam aliquâ peccati ſcoriâ contaminata.

§. 7. *Anagramma.*

COLO TE PVRA à Labe, DIVA,
aMATA regINA! 637.

Colimus Te puram: En Diva, amata Regina!

Verſio litteralis

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XCII.

§. 1. *Scriptura.*

638. DeIpara VIRGO, à tenebrIS
LabIS origInALIS non
ComPrehenſa.

Joann. c. 1. v. 5. *Lux in tenebris lucet, & tenebra eam non comprehenderunt.*

NUnquid cognoscantur in tenebris mirabilia tua? dixerat aliquando Vates Regius. nec immeritò; quid enim aliud per tenebras illas intelligere Propheta poterat, quam denſiſſimam peccati originalis caliginem, totum humanum genus (unicam